

TWÓJ GŁOS,

ICH PRZYSZŁOŚĆ

**- czyli Nawrocki i Trzaskowski
o prawach i potrzebach dzieci**

Save the Children

Niniejsze opracowanie zostało przygotowane przez Save the Children Polska.

Analizę desk research przeprowadziła firma badawcza ABR SESTA.

Każda część raportu może być cytowana pod warunkiem umieszczenia w niej adnotacji: „Twój głos, ich przyszłość – czyli Nawrocki i Trzaskowski o prawach i potrzebach dzieci”, *Save the Children Polska, Warszawa 2025*.

Redakcja merytoryczna i korekta: Małgorzata Połowniak-Dąbrowska, Olga Jabłońska, Rafał Grzelewski (Save the Children Polska).

Save the Children Polska

Skierniewicka 10A

01-230 Warszawa

e-mail: kontakt@savethechildren.org

www.savethechildren.pl

Spis treści

I.	<u>O projekcie...</u>	4
	• <u>Słowo wstępu</u>	5
	• <u>Save the Children – o organizacji</u>	6
II.	<u>Metodologia</u>	7
III.	<u>Streszczenie i kluczowe wnioski</u>	11
IV.	<u>Szczegółowa analiza odpowiedzi na pytania i publicznych wypowiedzi kandydatów</u>	16
	• <u>Analiza opinii kandydatów z zakresu prawa dzieci do ochrony międzynarodowej</u>	17
	• <u>Analiza opinii kandydatów z zakresu polityk socjalnych</u>	25
	• <u>Analiza opinii kandydatów z zakresu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w Internecie</u>	35
	• <u>Analiza opinii kandydatów z zakresu edukacji zdrowotnej</u>	42
	• <u>Analiza opinii kandydatów z zakresu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży</u>	47
	• <u>Analiza opinii kandydatów z zakresu aktywnego uczestnictwa dzieci i młodzieży w życiu społecznym i procesach decyzyjnych</u>	53

Spis treści zawiera hiperłącza umożliwiające szybkie przejście do odpowiednich rozdziałów raportu (Ctrl + kliknięcie).

0 projekcie...

Słowo wstępu

Szanowni Państwo,

za nami intensywny czas pierwszej tury kampanii wyborczej, przed zakończeniem której oddaliśmy w Państwa ręce opracowanie „*Twój głos, ich przyszłość, czyli jak kandydaci na Prezydenta RP chcą zadbać o dzieci*”. Przystępując do pracy nad tym raportem przyświecał nam jasno określony cel – zależało nam, aby pretendenci do objęcia najwyższego urzędu w państwie zaprezentowali swoje poglądy i strategie zaopiekowania się tematami dotyczącymi dzieci. Poprosiliśmy kandydatów o odpowiedzi na pytania dotyczące szeroko rozumianych polityk na rzecz dzieci i młodzieży.

W pierwszej turze wyborów tylko troje na trzynaścioro kandydatów odpowiedziało na naszą prośbę, co pokazało, iż problemy i potrzeby dotyczące najmłodszego pokolenia nie są postrzegane jako istotny przedmiot debaty publicznej.

Zanalizowaliśmy więc programy wyborcze oraz publiczne wypowiedzi kandydatów, które prezentowali przed pierwszą turą wyborów. Ze szczegółami tamtego opracowania mogą się Państwo zapoznać na stronie https://savethechildren.pl/twoj_glos/

Już za chwilę kolejny raz jako wyborcy staniemy w obliczu podjęcia ważnej

decyzji. Żaden z dwóch kandydatów, którzy uczestniczą w wyścigu do pałacu prezydenckiego nie odpowiedział nam za pierwszym razem na zadane pytania. Dlatego zadaliśmy je ponownie teraz - w drugiej turze. Z przykrością muszę stwierdzić, iż i tym razem nie udało się zmobilizować kandydatów do odpowiedzi. Dlatego przygotowaliśmy syntetyczną analizę publicznych deklaracji, wypowiedzi i programów obu pretendentów. Mam nadzieję, że ten materiał pomoże wyborcom lepiej zrozumieć podejście polityków do praw dziecka, a dziennikarzy zainspiruje do zadawania pytań kandydatom na istotne tematy.

Jeszcze raz dziękuję partnerowi medialnemu całej inicjatywy – serwisowi Gazeta.pl, dzięki któremu to opracowanie ma szansę dotrzeć do szerokiego grona odbiorców. Podziękowania w imieniu organizacji kieruję także do firmy badawczej ABR SESTA, która wsparła nas metodologicznie w przygotowaniu obu części raportu.

Zapraszam do lektury!

Celina Kretkowska-Adamowicz

Dyrektor Krajowa

Save the Children – o organizacji

Save the Children Polska to fundacja będąca częścią największej niezależnej organizacji na świecie niosącej pomoc dzieciom od ponad 100 lat. Założona w 1919 roku przez Eglantynę Jebb organizacja od samego początku koncentrowała się na pomocy najbardziej potrzebującym dzieciom. W naszym kraju działa nieprzerwanie od 2022 roku - przeciwdziała ubóstwu, wspiera zdrowie psychiczne dzieci, zapewnia równy dostęp do edukacji i chroni przed przemocą. Ważnym obszarem jej aktywności jest rzecznictwo wspierające realizację praw wszystkich dzieci, szczególnie tych najbardziej narażonych na wykluczenie. Od początku działalności w Polsce organizacja wsparła ponad 180 tys. osób, głównie w mniejszych miejscowościach, gdzie dostęp do systemowej pomocy jest ograniczony.

Save the Children Polska posiada status organizacji pożytku publicznego.

Więcej informacji: www.savethechildren.pl.

Metodologia

Nota metodologiczna

Chcąc rzetelnie przybliżyć Państwu stanowiska kandydatów na Prezydenta RP w kwestiach związanych z prawami dziecka, przed

I turą wyborów, skierowaliśmy sześć pytań do wszystkich zarejestrowanych komitetów wyborczych. Dotyczyły one szeroko rozumianych praw dziecka — często poruszanych w debacie publicznej, ale rzadko omawianych w sposób pogłębiony:

- prawa do ochrony międzynarodowej na terytorium Polski,
- polityk socjalnych,
- bezpieczeństwa dzieci w Internecie,
- edukacji zdrowotnej,
- ochrony zdrowia psychicznego,
- aktywnego uczestnictwa dzieci w życiu społecznym.

Naszym celem było sprawdzenie, jakie poglądy prezentują kandydaci i czy prawa dzieci zajmują w ich planach należne miejsce.

Odpowiedzi otrzymaliśmy wówczas od trzech komitetów, wśród których nie znaleźli się kandydaci, którzy zmierzają się w ostatecznym starciu o fotel prezydencki.

W związku z tym ponownie wysłaliśmy te same pytania do komitetów Karola Nawrockiego i Rafała Trzaskowskiego, z prośbą o odpowiedzi. Także i tym razem, kandydaci nie odnieśli się do naszej inicjatywy, mimo wysyłanych przypomnień.

Aby raport był możliwie kompletny, w pierwszej odsłonie projektu, posiłkowaliśmy się analizą programów wyborczych oraz publicznych wypowiedzi kandydatów. Obecnie materiał pogłębiliśmy o dodatkową analizę publicznych wypowiedzi Karola Nawrockiego i Rafała Trzaskowskiego. Dzięki temu możemy zaprezentować Państwu możliwie pełny obraz podejścia do praw dziecka pretendentów do objęcia urzędu Prezydenta RP: Karola Nawrockiego i Rafała Trzaskowskiego.

Nota metodologiczna

Główny cel projektu

Poznanie opinii kandydatów w wyborach prezydenckich w 2025 r. w zakresie polityk na rzecz dzieci i zaprezentowanie ich wyborcom. Raport stanowi drugą odsłonę projektu, gdzie analizie zostały poddane publiczne wypowiedzi oraz programy wyborcze wyłącznie dwóch kandydatów, którzy zmierzają się o urząd prezydenta w drugiej turze wyborów.

Kroki badawcze podjęte w ramach projektu

- Kandydaci nie udzieli odpowiedzi na pytania przesłane przez Save the Children Polska. Dane zostały pozyskane z programów wyborczych kandydatów i partii oraz materiałów dostępnych w mediach z ostatniego roku. Analizę pogłębiono o wypowiedzi kandydatów z okresu 30.04.-21.05.2025 r. Pod uwagę wzięto przede wszystkim wypowiedzi Karola Nawrockiego i Rafała Trzaskowskiego podczas debat prezydenckich.
- Opinie kandydatów zostały zaprezentowane w kolejności alfabetycznej.
- Całościowej analizy materiału w ramach desk research dokonano w dniach 14.04-21.05.2025 r. Informacje publikowane po 21 maja nie są objęte niniejszym opracowaniem.
- W przypadku analizy pytania dotyczącego edukacji zdrowotnej, wykorzystano odpowiedzi udzielone przez kandydatów w ramach Latarnika Wyborczego.

W raporcie zastosowano ikony oznaczające:

- ✓ - kandydat, którzy odpowiedzieli na pytania przesłane przez Save the Children Polska.
- 📄 - dane pozyskane z publicznych źródeł.
- ⚠️ - wniosek na podstawie danych z publicznych źródeł, brak odpowiedzi od komitetu.

Nota metodologiczna

Fundacja Save the Children Polska ponownie skierowała sześć pytań dotyczących szeroko rozumianych polityk na rzecz dzieci do komitetów Karola Nawrockiego i Rafała Trzaskowskiego. Pytania brzmiały następująco:

1. *Czy zgadza się Pan ze stwierdzeniem, że każde dziecko powinno mieć zawsze możliwość wnioskowania o ochronę międzynarodową na terenie Rzeczypospolitej, bez względu na to w jakich okolicznościach przekroczy granicę Polski? Prosimy o uzasadnienie odpowiedzi.*
2. *Jakie działania powinno podjąć państwo w zakresie polityk socjalnych, aby przeciwdziałać rosnącemu zjawisku ubóstwa wśród dzieci?*
3. *Jakie rozwiązania i regulacje prawne powinny zostać wdrożone, aby zwiększyć bezpieczeństwo dzieci w Internecie?*
4. *Czy edukacja zdrowotna, w opracowanym aktualnie przez Ministerstwo Edukacji kształcie, powinna być obowiązkowym przedmiotem nauczania w szkołach? Proszę uzasadnić odpowiedź.*
5. *Jak ocenia Pan obecny poziom finansowania ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży? Jakie zmiany w budżecie i samym systemie wsparcia oraz profilaktyki zaproponowałby Pan we współpracy z rządem?*
6. *Jakie działania należałoby zainicjować/wdrożyć, aby stworzyć dzieciom i młodzieży realną przestrzeń do aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym, w tym w procesach podejmowania decyzji, które ich dotyczą?*

Streszczenie i kluczowe wnioski

Streszczenie i kluczowe wnioski 1/4

Dzieci? Wciąż tylko w tle. Kandydaci mówią o wszystkim, tylko nie o najmłodszych.

Choć druga tura wyborów prezydenckich to kulminacyjny moment kampanii, tematy dziecięce niemal zupełnie znikają z debaty publicznej. Save the Children Polska po raz drugi zapytała kandydatów o konkretne kwestie dotyczące praw i potrzeb dzieci – znów bez odpowiedzi. Z konieczności, stanowiska Karola Nawrockiego i Rafała Trzaskowskiego musiały zostać odtworzone na podstawie ich programów i publicznych wypowiedzi. Efekt? Dzieci - mimo wielkich słów o przyszłości - wciąż pozostają na marginesie politycznych priorytetów, a żaden z kandydatów nie stawia ich praw i potrzeb w centrum swojego programu. Tam, gdzie pojawiają się propozycje – są powierzchowne, a często symboliczne. Dzieci są „częścią rodziny”, „młodymi wyborcami”, ale rzadko - po prostu dziećmi ze swoimi specyficznymi potrzebami.

Czy w przyszłości się to zmieni? To zależy od nas wszystkich – wyborców, obywateli, dorosłych.

Streszczenie i kluczowe wnioski 2/4

Dzieci w sieci - różne punkty ciężkości

Obaj kandydaci dostrzegają wyzwania związane z technologią, ale skupiają się na innych aspektach i używają odmiennych języków - regulacyjnego i wychowawczego.

- Nawrocki: postuluje ograniczenie używania smartfonów w szkołach – ale o cyberprzemocy nie mówi nic.
- Trzaskowski: zapowiada edukację cyfrową, dialog z branżą technologiczną, regulacje chroniące dzieci.

Ubóstwo dzieci – jeden stawia na podatki, drugi na przedszkola

Obaj kandydaci chcą pomóc rodzinom, ale wybierają zupełnie inne ścieżki. Jeden portfel, drugi – system.

- Nawrocki: koncentruje się na finansach – niższe podatki, ulgi, tania energia i program „Dobrobyt”.
- Trzaskowski: stawia na rozwój usług publicznych – żłobki, przedszkola, wsparcie edukacyjne.

Streszczenie i kluczowe wnioski 3/4

Edukacja zdrowotna - temat gorący, ale bez miejsca w szkole

Zamiast rozmowy o zdrowiu i relacjach – ideologiczna barykada. Obaj kandydaci są przeciwni wprowadzeniu obowiązkowej edukacji zdrowotnej.

- Nawrocki: zdecydowanie przeciw, określa ją jako „seksualizację dzieci” i aktywnie protestuje.
- Trzaskowski dopuszcza ją tylko jako opcję dobrowolną, oddając decyzję rodzicom.

Zdrowie psychiczne dzieci - wielki problem, mało pomysłów

Choć psychiatria dziecięca jest w kryzysie – kandydaci nie mają na nią konkretnego planu.

- Nawrocki: temat zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży praktycznie nie istnieje w jego przekazie.
- Trzaskowski: jako prezydent Warszawy podejmował działania lokalne, a w kampanii zapowiedział walkę z zapaścią psychiatrii dziecięcej, ale nie podaje szczegółów.

Streszczenie i kluczowe wnioski 4/4

Głos dzieci? W kampanii go nie słychać

Młodzi są czasem obecni, ale raczej jako tło niż podmiot debaty.

- Nawrocki: zapowiada powołanie pełnomocnika ds. młodzieży, ale nie przedstawia konkretów.
- Trzaskowski: młodzież pojawia się w jego kampanii – głównie jako wolontariusze lub uczestnicy wydarzeń typu Campus Polska.

Dziecko na granicy - człowiek czy migrant?

Prawa dziecka zderzają się tu z twardą polityką migracyjną – i często przegrywają.

- Nawrocki: akcentuje walkę z nielegalną migracją i bezpieczeństwo narodowe - dzieci migranci i uchodźcy znikają z pola widzenia.
- Trzaskowski: mówi o humanitaryzmie i indywidualnym traktowaniu, ale trudno wskazać, że jest to jednoznaczne poparcie.

Szczegółowa analiza odpowiedzi na pytania i publicznych wypowiedzi kandydatów

Analiza opinii kandydatów z zakresu prawa dzieci do ochrony międzynarodowej

Ochrona międzynarodowa

27 marca 2025 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Polski. Jedną ze zmian było *wprowadzenie podstawy prawnej do czasowego ograniczenia prawa do złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej*¹. Nie dotyczy to jednak grup wrażliwych jak m.in. małoletnich dzieci bez opieki i kobiet w ciąży. Nowelizacja była szeroko komentowana w mediach.

Jakie stanowisko zajmują w tej sprawie Nawrocki i Trzaskowski?

Pytanie 1: Czy zgadza się Pan ze stwierdzeniem, że każde dziecko powinno mieć zawsze możliwość wnioskowania o ochronę międzynarodową na terenie Rzeczypospolitej, bez względu na to w jakich okolicznościach przekroczy granicę Polski? Prosimy o uzasadnienie odpowiedzi.

Źródła zawierają hiperłącza umożliwiające przejście do stron, z których pozyskano informacje na temat podejścia danego kandydata do analizowanej kwestii (Ctrl + kliknięcie).

¹ <https://www.gov.pl/web/udsc/zmiany-w-prawie-azylowym>, [dostęp 24.04.2025]

Synteza najważniejszych wyników

NAWROCKI vs TRZASKOWSKI

Pogłębiona analiza publicznych wypowiedzi kandydatów, którzy zmierzają się w ostatecznym starciu w wyborach na Prezydenta RP, pozwoliła na uzupełnienie treści prezentujących podejścia kandydatów do ochrony międzynarodowej, jednak w dalszym ciągu nie są to wypowiedzi stricte w odniesieniu do bezwarunkowego prawa do azylu najmłodszych. Poniższe zestawienie dotyczy obu okresów objętych analizą desk research.

Na podstawie ogólnych deklaracji obu kandydatów można zaobserwować, że Trzaskowski i Nawrocki prezentują różne stanowiska w sprawie polityki migracyjnej. Na podstawie dostępnych informacji, można wnioskować, że:

KAROL NAWROCKI nie poparłby bezwarunkowego prawa do ochrony międzynarodowej osób małoletnich.

Główne argumenty przeciw:

- krytyka unijnego paktu migracyjnego i nielegalnej migracji;
- zgoda na odsyłanie osób przekraczających granicę poza przejściami granicznymi;
- postawa raczej antyimigracyjna.

W przypadku RAFAŁA TRZASKOWSKIEGO nie można wskazać jednoznacznego stanowiska.

Z jednej strony:

- opowiada się za indywidualnym traktowaniem dzieci;
- odwołuje się do zapisów humanitarnych w ustawie;
- stawia na humanitaryzm z akcentem na bezpieczeństwo.

Z drugiej strony:

- podkreśla kontrolę granic i regulowanie napływu imigrantów;
- wyraża zgodę na odsyłanie osób przekraczających granicę poza przejściami granicznymi.

Analiza programów wyborczych i publicznych wypowiedzi kandydatów

KAROL NAWROCKI

RACZEJ PRZECIWNY

Brak w mediach konkretnego stanowiska czy publicznych wypowiedzi Nawrockiego w odniesieniu stricte do ochrony międzynarodowej dzieci. Na podstawie ogólnych deklaracji w zakresie polityki migracyjnej i działań kandydata, można jednak wnioskować, że raczej nie poparłby on bezwarunkowego prawa dzieci do ubiegania się o azyl, a jego ogólne wypowiedzi na temat polityki migracyjnej mają charakter dość restrykcyjny.

Główne argumenty wskazujące na sprzeciw to:

1. Krytyka paktu migracyjnego. Nawrocki uważa, że bezpieczeństwo Polaków jest dla niego kwestią nadrzędną i w przypadku prezydentury jednoznacznie go wypowie. W tym kontekście mówił:
 - *Jasno deklaruję w imieniu obywateli Rzeczypospolitej: jak zostanę prezydentem, to jednostronnie wypowiem pakt migracyjny, bo dla mnie wasze bezpieczeństwo jest najważniejsze.*¹
2. Zapowiedział utworzenie urzędu do walki z nielegalną imigracją.
 - *Polska była twierdzą bezpieczeństwa do 2023 r. nie wpuszczając nielegalnych imigrantów. Polki i Polacy mogli czuć się w swoich domach bezpiecznie.*²
3. Uważa, że rządowa ustawa o zawieszeniu prawa do azylu jest niekompletna, co może wpłynąć na zakłamany obraz sytuacji w zakresie kontroli granic.
4. Opowiada się za priorytetowym traktowaniem polskich dzieci. Zdaniem Nawrockiego prawa polskich dzieci muszą być nadrzędne. Zapowiedział, że to *będzie najważniejsza zmiana prawa w ostatnich latach.*³

¹ <https://www.tvp.info/84937324/wybory-prezydenckie-2025-karol-nawrocki-ostro-o-nielegalnych-migrantach-i-polityce-ue-oraz-niemiec-kandydat-chce-wypowiedziec-pakt-migracyjny>, [dostęp 18.04.2025]

² <https://www.pap.pl/aktualnosci/nawrocki-stworze-urzed-do-walki-z-nielegalna-imigracja>, [dostęp 18.04.2025]

³ <https://polskieradio24.pl/artykul/3507241.nawrocki-zapowiada-projekt-ustawy-to-bedzie-najwazniejsza-zmiana-prawa-w-ostatnich-latach>, [dostęp 18.04.2025]

Analiza programów wyborczych i publicznych wypowiedzi kandydatów

KAROL NAWROCKI

Pogłębiona analiza ukazuje nieco szersze podejście kandydata na kwestię polityki migracyjnej, ale w dalszym ciągu nie są to deklaracje dotyczące bezpośrednio bezwarunkowej ochrony międzynarodowej dzieci i młodzieży. Wypowiedzi Nawrockiego po 29 kwietnia, potwierdzają jego wcześniejsze poglądy w temacie.

Podczas ostatecznego starcia kandydatów w debacie prezydenckiej z 12 maja 2025 roku, Nawrocki podtrzymywał swoje wcześniejsze stanowisko w sprawie polityki migracyjnej. Podniósł ten temat na zakończenie debaty - w swobodnych wypowiedziach kandydatów - co wskazuje, że jest to jeden z ważniejszych tematów w jego kampanii wyborczej. Powiedział wówczas:

- Będziemy bezpieczni, jeśli w Polsce nie będzie nielegalnych imigrantów, jeśli doszczelnimy polską wschodnią i zachodnią granicę i jeśli będziemy traktować nasze granice jak fortece państwa polskiego przed tym co grozi napływem nielegalnych imigrantów. Ja to zabezpieczę i będę strażnikiem Państwa bezpieczeństwa. Będę dążył do jednostronnego wypowiedzenia paktu migracyjnego.¹*

W trakcie tego samego wydarzenia, Nawrocki zarzucał Trzaskowskiemu budowanie apartamentów dla nielegalnych migrantów: (...) zajmujecie się apartamentami dla nielegalnych migrantów, które buduje obecnie Polska – Centrami Integracji dla Cudzoziemców² - co także świadczy o jego postawie.

Nawrocki w ramach kampanii wyborczej, 19 maja odbył spotkanie z mieszkańcami Torunia, gdzie ponownie skrytykował politykę migracyjną mówiąc:

- Nie dla nielegalnej imigracji, nie dla przymusowej integracji. Zamiast centrów integracji cudzoziemców – centra deportacji.³*

¹ <https://wszystkoconajwazniejsze.pl/pepites/karol-nawrocki-debata-prezydencka-2025/>; [dostęp 19.05.2025]

² <https://konkret24.tvn24.pl/polityka/wybory-prezydenckie-2025-ostatnia-debata-prezydencka-fake-newsy-polprawdy-klamstwa-st8457605>; [dostęp 19.05.2025]

³ <https://nowosci.com.pl/karol-nawrocki-w-toruniu-bede-straznikiem-trzynastej-i-czternastej-emerytury/ar/c1p2-27601299>; [dostęp 21.05.2025]

Analiza programów wyborczych i publicznych wypowiedzi kandydatów

KAROL NAWROCKI

Na zakończenie debaty prezydenckiej 12 maja, Nawrocki powiedział:

- *Czy obca ideologia wejdzie do polskich szkół, które potrzebują dobrej polskiej nauki, a nie czegoś co nie jest nasze i nie pochodzi od nas. Musimy w najbliższą niedzielę jasno powiedzieć, że Polska powinna pozostać Polską ze swoim ponad tysiącletnim dziedzictwem, ze swoimi wartościami, ze swoją tradycją. Ja chcę takiej Polski – głosujcie na taką Polskę.¹*

W tym kontekście, warto przytoczyć odpowiedź Nawrockiego udzieloną w ramach Latarnika Wyborczego w odniesieniu do stwierdzenia: *Migranci próbujący przekroczyć granicę poza przejściami granicznymi powinni być odesłani z powrotem*. Nawrocki zgodził się z tezą, co jego komitet argumentował następująco:

- *Każda osoba, która nielegalnie przekracza granice bądź jest do tego zmuszana przez służby innych państw powinna być odesłana.²*

¹ <https://wszystkoconajwazniejsze.pl/pepites/karol-nawrocki-debata-prezydencka-2025/>; [dostęp: 19.05.2025]

² Odpowiedź komitetu w ramach Latarnika Wyborczego; <https://latarnikwyborczy.pl/>; [dostęp 20.05.2025]

Analiza programów wyborczych i publicznych wypowiedzi kandydatów

RAFAŁ TRZASKOWSKI

BRAK JEDNOZNACZNEGO WSKAZANIA

Brak w mediach konkretnego stanowiska czy wypowiedzi Trzaskowskiego w odniesieniu stricte do ochrony międzynarodowej dzieci. Na podstawie ogólnych deklaracji w zakresie polityki migracyjnej i działań kandydata nie można jednoznacznie wskazać, czy poparłby on bezwarunkowe prawo dzieci do ubiegania się o ochronę międzynarodową. Jak zauważono wcześniej, Trzaskowski wielokrotnie wypowiadał się na temat polityki migracyjnej, a zajmowane przez niego stanowisko wskazywało na potrzebę łączenia ochrony granic z poszanowaniem praw człowieka.

Główny argument za:

1. Opowiada się za humanitarnym podejściem do polityki migracyjnej, szczególnie wobec dzieci. Jest za indywidualnym rozpatrywaniem trudnych przypadków. W trakcie wystąpienia w Szczecinku w marcu br., podjął temat nowelizacji ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP. Trzaskowski podkreślił, że w ustawie znalazły się zapisy pozwalające straży granicznej na indywidualne podejście do osób, których życie jest zagrożone - przede wszystkim do dzieci:
 - *Jeżeli dziecko znajdzie się na granicy, ono będzie mogło być potraktowane inaczej. Tam są zapisy humanitarne.*¹

Analiza ostatnich wypowiedzi Trzaskowskiego ukazuje nieco inne podejście kandydata na kwestię polityki migracyjnej, ale w dalszym ciągu nie są to jednoznaczne deklaracje w sprawie bezwarunkowej ochrony międzynarodowej dzieci i młodzieży.

W trakcie debaty z 12 maja, Nawrocki zapytał Trzaskowskiego o jego zdanie na temat polityki migracyjnej przypominając, że w 2015 roku był gotów na przyjmowanie relokowanych imigrantów. Odpowiedź Trzaskowskiego była następująca:

- *To wyście za swoich rządów szykowali centra dla imigrantów w Polsce. Ja w 2015 roku walczyłem o to, by zabezpieczyć granice i wywalczyłem zapis, że my nie będziemy przyjmowali żadnych imigrantów, jeśli pomożemy Ukrainę - i to się stało.*² Trzaskowski dodał, że Koalicja Obywatelska zabezpieczyła polskie granice.

¹ <https://wszystkoconajwazniejsze.pl/pepites/po-raz-pierwszy-w-historii-mamy-bardzo-mocne-karty-rafal-trzaskowski-ustawa-o-prawie-do-azylu/>, [dostęp 17.04.2025]

² <https://www.rp.pl/polityka/art42266381-wybory-prezydenckie-2025-ostre-starcie-trzaskowskiego-i-nawrockiego-pojawil-sie-temat-kawalerki-w-gdansku>; [dostęp 20.05.2025]

Analiza programów wyborczych i publicznych wypowiedzi kandydatów

RAFAŁ TRZASKOWSKI

W tym kontekście, warto przytoczyć odpowiedź Trzaskowskiego udzieloną w ramach Latarnika Wyborczego w odniesieniu do stwierdzenia: *Migranci próbujący przekroczyć granicę poza przejściami granicznymi powinni być odesłani z powrotem*. Trzaskowski zgodził się z tezą, przy czym tak jak poprzednio akcentował, że powinno się to odbywać z zachowaniem zasad moralnych.

- *Państwo ma prawo chronić swoje granice i regulować przepływ osób. Należy jednak prowadzić proces w sposób humanitarny, przestrzegając międzynarodowych zobowiązań.*¹

¹ Odpowiedź komitetu w ramach Latarnika Wyborczego; <https://latarnikwyborczy.pl/>; [dostęp 20.05.2025]

Analiza opinii kandydatów z zakresu polityk socjalnych

Polityki socjalne

W społeczeństwie polskim obserwujemy wzrost wskaźników ubóstwa i wykluczenia społecznego. Szczególnie niepokoi sytuacja dzieci. Zgodnie z raportem *Poverty watch 2024*, w 2023 r. zjawisko skrajnego ubóstwa wśród dzieci wzrosło z 5,7 proc. do 7,6 proc., co stanowi o 522 tys. dzieci więcej niż w roku poprzednim. Co więcej, prognozy na kolejne lata nie są optymistyczne. Jak wskazują autorzy badania jedną z przyczyn takiego stanu rzeczy jest nieumiejętnie prowadzona polityka socjalna¹.

Jakie propozycje na rzecz zmniejszenia ubóstwa wśród dzieci mają zatem Nawrocki i Trzaskowski?

Pytanie 2: Jakie działania powinno podjąć państwo w zakresie polityk socjalnych, aby przeciwdziałać rosnącemu zjawisku ubóstwa wśród dzieci?

Źródła zawierają hiperłącza umożliwiające przejście do stron, z których pozyskano informacje na temat podejścia danego kandydata do analizowanej kwestii (Ctrl + kliknięcie).

¹ Dr hab. Ryszard Szarfenberg, *Poverty watch 2024*, https://www.eapn.org.pl/eapn/uploads/2024/10/poverty_watch_24_final.pdf, [dostęp 14.04.2025]

Synteza najważniejszych wyników (1/2)

NAWROCKI vs TRZASKOWSKI

Pogłębiona analiza publicznych wypowiedzi kandydatów, którzy zmierzają się w ostatecznym starciu w wyborach na Prezydenta RP, pozwoliła na uzupełnienie ich poglądów w zakresie polityk socjalnych na rzecz dzieci i młodzieży. Poniższe zestawienie dotyczy obu okresów objętych analizą desk research.

KAROL NAWROCKI w programie wyborczym proponuje:

- obniżenie VAT do 22%;
- niższe, prorodzinne podatki;
- ulgi prorodzinne dla przedsiębiorców;
- stop podwyżce podatku;
- niższe rachunki, tani prąd.

RAFAŁ TRZASKOWSKI w programie wyborczym nie odniósł się stricte do polityk socjalnych dla rodzin z dziećmi.

Analiza publicznych wystąpień Nawrockiego i Trzaskowskiego umożliwia wskazanie różnic i podobieństw obu kandydatów w obszarze polityk socjalnych.

Podobieństwa:

Zarówno Nawrocki, jak i Trzaskowski opowiadają się za:

- budową niskoczynszowych mieszkań na wynajem;
- obniżeniem stóp procentowych.

Synteza najważniejszych wyników (2/2)

NAWROCKI vs TRZASKOWSKI

Różnice:

Kandydaci mają odmienne podejście w kwestii podatku katastralnego:

- Trzaskowski jest przeciwnikiem, bo mogłoby to *uderzyć w zwykłe rodziny*;
- Nawrocki natomiast popiera to rozwiązanie, przy czym zakłada, że podatek nie obejmowałby mieszkań, w którym mieszka rodzina, a opodatkowanie zaczynałoby się od trzeciego mieszkania. Proponuje też mechanizm w ramach, którego rodzina, która *posiada większą liczbę dzieci, wtedy zwolnione byłoby tyle mieszkań, ile posiada się dzieci*. Takie założenie ma na celu zwiększenie dostępności mieszkań, bez obciążania rodzin korzystających z własnych lokali.

Nawrocki jest zwolennikiem obniżenia podatków: głównie postuluje za wprowadzeniem zerowego PIT dla rodzin z co najmniej dwójką dzieci i obniżeniem VAT z 23 proc. do 22 proc. Proponuje też niższe rachunki za prąd.

Trzaskowski mówi, że jest przeciwnikiem podnoszenia podatków.

Analiza programów wyborczych i publicznych wypowiedzi kandydatów

KAROL NAWROCKI

PROPOZYCJE W KAMPANII WYBORCZEJ

W programie wyborczym Nawrockiego znajdują się celowane w rodziny działania, które mogą się przyczynić do zapobiegania zjawisku ubóstwa wśród dzieci w przyszłości.

Jednym z filarów programu wyborczego Nawrockiego jest *Dobrobyt*. Propozycje, tam zawarte w dłuższej perspektywie mogą się przyczynić do poprawy sytuacji finansowej rodzin, szczególnie tych z co najmniej dwójką dzieci. Należą do nich:

OBNIŻENIE VAT DO 22%

Pierwszego dnia urzędowania 6 sierpnia 2025 r., złożę projekt ustawy obniżającej podstawową stawkę VAT z 23% do 22%.

NIŻSZE I PRORODZINNE PODATKI

0% PIT dla rodzin z dwójką i więcej dzieci, II próg podatkowy 140 tysięcy złotych, likwidacja podatku Belki.

PROSTE PODATKI DLA FIRM

Ulgi prorodzinne dla przedsiębiorców, proinwestycyjny podatek od nieruchomości, jeden przelew – jedno proste rozliczenie PIT, ZUS i składki zdrowotnej.

STOP PODWYŻCIE PODATKÓW

Konstytucyjna ochrona przed podatkiem katastralnym i od spadków; nie podpiszę żadnej podwyżki podatków dla zwykłych Polaków.

TANI PRĄD -33%, RACHUNKI O 1/3 W DÓŁ

Zielone certyfikaty na pokrycie rachunków zamiast na dopłaty do samochodów elektrycznych, tania energia z węgla – fedrować, wydobywać, rozwijać.

¹<https://karolnawrocki2025.pl/dobrobyt/>; [dostęp 23.04.2025]

Analiza programów wyborczych i publicznych wypowiedzi kandydatów

KAROL NAWROCKI

Podczas debaty 9 maja w telewizji Republika, Nawrocki podtrzymywał swoje wcześniejsze obietnice wyborcze w zakresie polityki socjalnej. W odpowiedzi na pytanie dotyczące poprawy sytuacji demograficznej w Polsce, mówił o zwolnieniu z PIT rodzin wielodzietnych i zapowiedział obronę programów socjalnych, w tym m.in. 800+.¹ Zadeklarował: *będę bronił zdobyczy socjalnych, takich jak 800+.*²

W trakcie tego samego wydarzenia Nawrocki powiedział:

- *Jeśli chodzi o demografię, to fundamentem rozważań są wartości i wspieranie polskich rodzin, te wartości, które decydują, że rodzinę warto zakładać i warto mieć dzieci. (...) W moim programie w każdym punkcie i w każdym aspekcie odnoszę się do walki z kryzysem demograficznym. Będę dążył do zwolnienia z PIT rodzin z dwójką lub więcej dzieci.*³

Do tematu nawiązał jeszcze podczas ostatniego starcia kandydatów na prezydenta w debacie z 12 maja. Mówił wówczas:

- *Trzeba wrócić do wspierania polskich rodzin, i do tych wartości, które zachęcają Polaków do tego, aby swoje rodziny zakładali.*⁴

Dodał też:

- *w moim programie będzie duży projekt, „Powrót do domu Polska” (...) oraz zwolnienia z podatku PIT dla rodziców dwójki i więcej dzieci.*⁵

¹ <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/kraj/2299679%2C1%2Cdebata-prezydencka-holownia-do-nawrockiego-inaczej-rozumiemy-dobroczynosc.read>; [dostęp 19.05.2025]

² [Jak powstrzymać kryzys demograficzny? Karol Nawrocki złożył konkretne obietnice | Niezależna.pl](#); [dostęp 20.05.2025]

³ [Jak powstrzymać kryzys demograficzny? Karol Nawrocki złożył konkretne obietnice | Niezależna.pl](#); [dostęp 20.05.2025]

⁴ <https://www.rp.pl/polityka/art42266381-wybory-prezydenckie-2025-ostre-starcie-trzaskowskiego-i-nawrockiego-pojawil-sie-temat-kawalerki-w-gdansku>; [dostęp 19.05.2025]

⁵ <https://www.rp.pl/polityka/art42266381-wybory-prezydenckie-2025-ostre-starcie-trzaskowskiego-i-nawrockiego-pojawil-sie-temat-kawalerki-w-gdansku>; [dostęp 19.05.2025]

Analiza programów wyborczych i publicznych wypowiedzi kandydatów

KAROL NAWROCKI

W trakcie debaty prezydenckiej z 12 maja, Mentzen skierował pytanie do Nawrockiego, które odnosiło się do kwoty wolnej od podatku w wysokości 140 tys. zł dla każdego rodzica posiadającego dwójkę dzieci - *ile by to kosztowało?* W odpowiedzi Nawrocki wyjaśnił:

- *Jeśli weźmiemy pod uwagę lukę budżetową, lukę VAT-owską, która jest w tej chwili w polskim budżecie. Z likwidacji tej luki uda się zrealizować te postulaty, które zaproponowałem w swoim kontrakcie.*¹

Nawrocki zapewnił, że nie przeszkadza to w realizacji jego obietnic wyborczych, ale nie wskazał konkretnej odpowiedzi. W odpowiedzi, Mentzen poinformował, że jest to koszt 36 mld zł.²

Warto przytoczyć też odpowiedź Nawrockiego udzieloną dla Latarnika Wyborczego, gdzie przyznał, że państwo powinno budować niskoczynszowe mieszkania na wynajem.

- *Tak, powinno to być realizowane we współpracy z samorządami i spółdzielniami.*³

Nawrocki opowiedział się też za podatkiem katastralnym, przy założeniu:

- *W Konstytucji RP powinna znaleźć się zasada, że nigdy nie będzie podatku katastralnego płaconego od mieszkania w którym się mieszka. Dodatkowy podatek powinien obejmować wyłącznie posiadaczy większej liczby mieszkań i nigdy nie odnosić się do własnego mieszkania, w którym mieszka rodzina. Można wprowadzić opodatkowanie od trzeciego i kolejnego mieszkania, chyba że rodzina posiada większą liczbę dzieci, wtedy zwolnione byłoby tyle mieszkań, ile posiada się dzieci.*⁴

¹ <https://www.rp.pl/polityka/art42266381-wybory-prezydenckie-2025-ostre-starcie-trzaskowskiego-i-nawrockiego-pojawil-sie-temat-kawalerki-w-gdansk>; [dostęp 20.05.2025]

² <https://www.rp.pl/polityka/art42266381-wybory-prezydenckie-2025-ostre-starcie-trzaskowskiego-i-nawrockiego-pojawil-sie-temat-kawalerki-w-gdansk>; [dostęp 20.05.2025]

³ Odpowiedź komitetu w ramach Latarnika Wyborczego; <https://latarnikwyborczy.pl/>; [dostęp 20.05.2025]

⁴ Odpowiedź komitetu w ramach Latarnika Wyborczego; <https://latarnikwyborczy.pl/>; [dostęp 21.05.2025]

Analiza programów wyborczych i publicznych wypowiedzi kandydatów

RAFAŁ TRZASKOWSKI

Pierwotna analiza programu wyborczego i wypowiedzi Trzaskowskiego wykazała brak odniesień do zagadnień związanych z politykami socjalnymi. Dostrzeżono wówczas, że wypowiedzi kandydata nie odnosiły się do konkretnych propozycji, które mogłyby przeciwdziałać zjawisku ubóstwa wśród dzieci. Zauważono, że choć w jego programie wyborczym jest kilka postulatów dotyczących życia społecznego (*Zdrowy rozsądek w życiu społecznym*¹) to dotyczą one bardziej dążenia do polityki opartej na dialogu, niż do wyrównania nierówności społecznych wśród obywateli.

W trakcie ostatniej debaty prezydenckiej (12 maja) z ust kandydata padło jednak kilka wypowiedzi, które ukazują potencjalny kierunek Trzaskowskiego w zakresie działań na rzecz zmniejszania skali ubóstwa wśród dzieci i młodzieży.

Podczas wspomnianego wydarzenia padło pytanie dotyczące kryzysu demograficznego. W odpowiedzi, Trzaskowski zapowiedział budowę mieszkań, przedszkoli i żłobków: *Tak jak ja to robię w Warszawie*².

Trzaskowski deklarował ponadto: *Ja jestem przeciwnikiem podnoszenia podatków*.³

Do budowy żłobków Trzaskowski nawiązał też podczas cyklu spotkań w kampanii wyborczej. 15 maja odwiedzając Szczecin powiedział:

- *Prawa kobiet to również równa płaca, stworzenie odpowiednich warunków, żeby dziewczyny i kobiety czuły się bezpiecznie w swoim kraju. W Warszawie nam się to udało - na tyle, na ile mogliśmy. Wprowadziliśmy program darmowych żłobków. Dzięki temu wiele dziewczyn, kobiet mogło wrócić na rynek pracy*.⁴

¹ <https://trzaskowski.pl/moj-plan-na-polske/zdrowy-rozsadek-w-zyciu-spoecznym>, [dostęp 23.04.2025]

² <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/kraj/2299897,1,debata-finalowa-i-najdluzsza-co-kandydaci-na-prezydenta-mieli-do-powiedzenia-sobie-i-nam.read>; [dostęp 19.05.2025]

³ <https://tvn24.pl/polska/wybory-prezydenckie-2025-najwazniejsze-wydarzenia-i-relacja-na-zywo-12-maja-st8455882>; [dostęp 20.05.2025]

⁴ <https://www.rp.pl/polityka/art42266381-wybory-prezydenckie-2025-ostre-starcie-trzaskowskiego-i-nawrockiego-pojawil-sie-temat-kawalerki-w-gdansk>; [dostęp 20.05.2025]

Analiza programów wyborczych i publicznych wypowiedzi kandydatów

RAFAŁ TRZASKOWSKI

7 maja, Trzaskowski odbył spotkanie z mieszkańcami Wrocławia, gdzie podniósł problem związany z mieszkalnictwem, ponownie przypominając swoje osiągnięcia jako Prezydenta Warszawy. Przy czym, jak zauważyła telewizja TVN24 dane przytaczane przez kandydata w poszczególnych wypowiedziach były niespójne, czego Trzaskowski oficjalnie nie sprostował. Niemniej, we Wrocławiu Trzaskowski mówił:

Do kwestii mieszkalnictwa Trzaskowski odniósł się również podczas spotkania 15 maja z mieszkańcami Szczecina.²

Z kolei, 30 kwietnia Trzaskowski odwiedził mieszkańców Nowego Miasta Lubawskiego, gdzie mówił o wyrównaniu szans:

¹ <https://konkret24.tvn24.pl/polska/wybory-prezydenckie-2025-rafal-trzaskowski-i-14-tysiecy-mieszkan-w-warszawie-o-jakie-lokale-chodzi-st8451302?>; [dostęp 21.05.2025]

³ <https://opowiecie.info/rafal-trzaskowski-skierniewicach-damy-sie-podzielic-bialo-czerwona-zmiescimy-sie-wszyscy/>; [dostęp 21.05.2025]

Analiza programów wyborczych i publicznych wypowiedzi kandydatów

RAFAŁ TRZASKOWSKI

Warto wspomnieć, że w ramach Latarnika Wyborczego Trzaskowski deklarował, że jest zwolennikiem budowy niskoczynszowych mieszkań na wynajem, bo *dostępne cenowo mieszkania to fundament godnego życia. W tym procesie szczególną rolę powinny odegrać samorządy, które powinny mieć zapewnione finansowanie na budowę tanich mieszkań.*¹

Trzaskowski zadeklarował też, że jest przeciwnikiem podatku katastralnego, bo mogłoby to uderzyć w polskie rodziny.

- *Taki podatek mógłby uderzyć nie tylko w najbogatszych, ale i w zwykłe rodziny. Konieczne są bardziej precyzyjne narzędzia podatkowe, by uniknąć niezamierzonych skutków finansowych.*²

¹ Odpowiedź komitetu w ramach Latarnika Wyborczego; <https://latarnikwyborczy.pl/>; [dostęp 20.05.2025]

² Odpowiedź komitetu w ramach Latarnika Wyborczego; <https://latarnikwyborczy.pl/>; [dostęp 21.05.2025]

Analiza opinii kandydatów z zakresu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w Internecie

Bezpieczeństwo dzieci w Internecie

Łatwy dostęp do Internetu sprzyja rozwojowi cyberzagrożeń, na które szczególnie narażone są dzieci. Według badań Państwowego Instytutu Badawczego NASK *Nastolatki 3.0* osoby młode spędzają w sieci średnio 5 godzin 36 minut dziennie w dni powszednie, a w dni wolne od szkoły czas ten wzrasta do 6 godzin i 16 minut. Autorzy raportu, zaznaczają, że skala zagrożeń w sieci rośnie. Coraz więcej nastolatków, korzystając z Internetu zetknęło się z cyberprzemocą wobec siebie lub innych, dostrzega mowę nienawiści, czy spotyka się z osobami poznanymi online nie informując o tym fakcie dorosłych. Równocześnie wśród najmłodszych rośnie bierność wobec przemocy oraz trudność w odróżnianiu informacji prawdziwych od fałszywych¹. Wskaźniki te są alarmujące, a problem realny, przez co wymaga zaangażowania ze strony państwa.

Jakie propozycje na rzecz bezpiecznego korzystania z Internetu przez dzieci mają Nawrocki i Trzaskowski?

Pytanie 3: Jakie rozwiązania i regulacje prawne powinny zostać wdrożone, aby zwiększyć bezpieczeństwo dzieci w Internecie?

Źródła zawierają hiperłącza umożliwiające przejście do stron, z których pozyskano informacje na temat podejścia danego kandydata do analizowanej kwestii (Ctrl + kliknięcie).

¹ Thinkstat Nastolatki 3.0, <http://nask.pl/magazyn/nastolatki-3-0-raport-z-ogolnopolskiego-badania-uczniow-i-rodzicow>, [dostęp: 14.04.2025]

Synteza najważniejszych wyników

NAWROCKI vs TRZASKOWSKI

Pogłębiona analiza publicznych wypowiedzi kandydatów, którzy zmierzą się w ostatecznym starciu w wyborach na Prezydenta RP, pozwoliła na uzupełnienie poglądów Karola Nawrockiego w zakresie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w Internecie. Rafał Trzaskowski nie poruszał więcej tego tematu w mediach. Poniższe zestawienie dotyczy obu okresów objętych analizą desk research.

KAROL NAWROCKI nie składał konkretnych propozycji, ale wśród jego publicznych wypowiedzi można dostrzec elementy zainteresowania tematyką bezpieczeństwa dzieci w Internecie, gdzie postuluje za ograniczeniem dostępu do smartfonów szkołach.

Propozycje RAFAŁA TRZASKOWSKIEGO na podstawie publicznych wypowiedzi:

- edukacja cyfrowa dzieci i rodziców;
- dialog z firmami technologicznymi;
- weryfikacja wieku użytkowników.

W kontekście bezpieczeństwa dzieci w sieci warto podkreślić, że obaj kandydaci opowiadają się za wolnością słowa w Internecie.

Analiza programów wyborczych i publicznych wypowiedzi kandydatów

KAROL NAWROCKI

BRAK KONKRETNÝCH ROZWIAŻAŃ

Nawrocki w publicznych wypowiedziach oraz w swoim programie wyborczym w zasadzie nie odniósł się do działań, które mogłyby poprawić bezpieczeństwo dzieci w Internecie. Poza postulatem o ograniczeniu dostępu do technologii w szkołach - *szkoła bez smartfonów*.¹

Analizując debatę z 9 maja w kontekście poprawy zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, warto zwrócić uwagę na odpowiedź kandydata w odniesieniu do wolności słowa oraz cenzury w internecie. Nawrocki podkreślał, że wolność słowa stanowi fundament demokracji i zapowiedział: *Będę przede wszystkim strażnikiem artykułu 54. konstytucji, który gwarantuje wolność słowa*.²

Co więcej, zauważa, że: *Jesteśmy i dyskutujemy w telewizji, której w walce z wolnością słowa chce się zabrać koncesję. (...) Mamy także w ostatnich miesiącach doświadczenie z próbą cenzurowania internetu. To wszystko oczywiście sprawia, że o wolność słowa przyszły prezydent Polski będzie musiał walczyć jako strażnik Konstytucji*.³

W powyższych słowach Nawrocki nie porusza kwestii bezpieczeństwa dzieci w sieci.

Powyższe słowa Nawrockiego zostały przytoczone nie bez powodu. W dalszej kolejności głos zabrał ówczesny kontrkandydat Nawrockiego - Szymon Hołownia. Odniósł się do zbrodni, do której doszło na kampusie UW dwa dni wcześniej, gdzie *niektóre osoby zaczęły wrzucać do internetu filmy (...) polskie państwo było kompletnie bezradne*⁴, i jak zauważył, *filmy oglądały nasze dzieci*.⁵

¹ <https://karolnawrocki2025.pl/normalne-państwo/>, [dostęp: 25.04.2025]

² <https://niezalezna.pl/polityka/wolnosc-slowa-w-polsce-jak-chca-jej-bronic-obecni-kandydaci-na-prezydenta/543227>; [dostęp: 20.05.20025]

³ <https://niezalezna.pl/polityka/wolnosc-slowa-w-polsce-jak-chca-jej-bronic-obecni-kandydaci-na-prezydenta/543227>; [dostęp: 20.05.20025]

⁴ <https://tvrepublika.pl/W-Telewizji-Republika/Debata-Republiki-2025-Relacja-na-zywo-Zapraszamy/188478>; [dostęp: 20.05.20025]

⁵ <https://niezalezna.pl/polityka/wolnosc-slowa-w-polsce-jak-chca-jej-bronic-obecni-kandydaci-na-prezydenta/543227>; [dostęp: 20.05.20025]

Analiza programów wyborczych i publicznych wypowiedzi kandydatów

KAROL NAWROCKI

W tym miejscu warto przypomnieć odpowiedź Nawrockiego udzieloną dla Latarnika Wyborczego w odniesieniu do zgodności z tezą: *Ochrona wolności słowa w Internecie jest ważniejsza niż przeciwdziałanie dezinformacji.*

Nawrocki zgodził się ze stwierdzeniem, argumentując to tym, że:

- *Wolność słowa to podstawowa wartość gwarantowana w Konstytucji RP i nie powinna być ograniczana w sposób, który budzi wątpliwości. Jednocześnie państwo powinno zapewnić mechanizm, który pozwala na weryfikację informacji.¹*

Jego odpowiedź jest zgodna z poglądami prezentowanym podczas debaty 9 maja odbywającej się w telewizji Republika.

¹ Odpowiedź komitetu w ramach Latarnika Wyborczego; <https://latarnikwyborczy.pl/>; [dostęp 20.05.2025]

Analiza programów wyborczych i publicznych wypowiedzi kandydatów

RAFAŁ TRZASKOWSKI

KONKRETNE PROPOZYCJE W KAMPANII WYBORCZEJ

Trzaskowski kwestię bezpieczeństwa dzieci w Internecie poruszał w kampanii wyborczej, gdzie jasno przedstawił swoje stanowisko.

Pod koniec marca w Lesznie¹ apelował o debatę na temat bezpieczeństwa dzieci w sieci. Mówił: *Musimy zacząć debatę na temat bezpieczeństwa naszych dzieci*. Podczas wydarzenia odniósł się także do serialu *Dojrzewanie*:

- *On opowiada jasno o tym, jak nasze dzieci są dzisiaj zagubione w świecie cyfrowym i do czego to czasami doprowadza. My bardzo często wprowadzamy dla naszych dzieciaków bardzo dużo ograniczeń w życiu rzeczywistym, natomiast w świecie cyfrowym w ogóle ich nie ma. Za mało się interesujemy tym, co nasze dzieci robią w świecie cyfrowym.*

W trakcie spotkania Trzaskowski wspominał też o możliwych sposobach działaniach i podkreślał wagę problemu.

- *W tej sprawie musimy mieć plan. Musimy wiedzieć, co robimy.; (...) musimy się tym tematem zająć na poważnie.; Nie będzie bezpieczeństwa Polski, jeżeli nie będą bezpieczne nasze dzieci.*

Wśród propozycji składanych przez Trzaskowskiego znalazły się:

- *Edukacja cyfrowa w szkołach → (...) musimy zadbać o edukację naszych dzieci (...) musimy uczyć ich w szkole podstawowych umiejętności, takich jak choćby weryfikacja danych, żeby nasze dzieci wiedziały, jak odróżnić prawdę od fałszu.*
- *Dialog z firmami technologicznymi → Konieczna jest otwarta rozmowa również z wielkimi firmami technologicznymi. Musimy wymagać od wszystkich firm, które dzisiaj dominują w sieci, żeby na serio przeprowadzały weryfikację wieku.*
- *Weryfikacja wieku użytkowników na platformach streamingowych i w mediach społecznościowych → Według prawa dzieci poniżej 13. roku życia w ogóle nie powinny mieć dostępu do tego typu treści, do platform, z których korzystają i do mediów społecznościowych. (...) Dziś prawie milion dzieciaków do 13. roku życia jest na TikToku, 700 tysięcy na Facebooku.*
- *Trzaskowski mówił ponadto, że potrzebna jest również edukacja rodziców w zakresie cyberzagrożeń. Apelował do rodziców: Musimy, drodzy państwo, rozmawiać z naszymi dziećmi na ten temat, bo ten kryzys jest już tutaj i musimy sobie z tego zdać sprawę.*

Z wypowiedzi Trzaskowskiego wynika, że bezpieczeństwo dzieci w Internecie jest dla niego kwestią ważną, także z perspektywy przyszłości Polski. Trzaskowski proponuje: edukację dzieci i rodziców, dialog z firmami technologicznymi oraz regulacje prawne, w tym faktyczną weryfikację wieku użytkowników. Trzaskowski zaznaczył, że problem istnieje i trzeba mu przeciwdziałać.

¹<https://www.pap.pl/aktualnosci/trzaskowski-potrzebna-debata-na-temat-bezpieczenstwa-dzieci-w-internecie>, [dostęp 25.04.2025]

Analiza programów wyborczych i publicznych wypowiedzi kandydatów

RAFAŁ TRZASKOWSKI

W tym miejscu warto przypomnieć odpowiedź Trzaskowskiego udzieloną dla Latarnika Wyborczego w odniesieniu do zgodności z tezą: *Ochrona wolności słowa w Internecie jest ważniejsza niż przeciwdziałanie dezinformacji.*

Trzaskowski wyraził poparcie, jednak z pewnym zastrzeżeniem:

- *To jest źle postawione pytanie. Co jest ważniejsze? Bezpieczeństwo czy prawa obywatelskie? Wolność słowa tak, ale nie dla ruskich trolli. Wolność słowa to fundament demokracji, ale dezinformacja niszczy zaufanie społeczne. Potrzebna jest mądra równowaga między swobodą wypowiedzi, a rzetelnością informacji.*

¹ Odpowiedź komitetu w ramach Latarnika Wyborczego; <https://latarnikwyborczy.pl/>; [dostęp 20.05.2025]

Analiza opinii kandydatów z zakresu edukacji zdrowotnej

Edukacja zdrowotna

Ministerstwo Edukacji Narodowej opracowało nową wersję podstawy programowej, która w polskich szkołach obowiązywać będzie od 1 września 2025 roku. Jednym z nieobowiązkowych przedmiotów, który stanowi odpowiedź na rosnące potrzeby dzieci i młodzieży w zakresie poprawy dobrostanu fizycznego i psychicznego jest edukacja zdrowotna. Celem zajęć ma być *kształtowanie kompetencji uczniów związanych z całościową dbałością o zdrowie oraz budowanie potencjału zdrowotnego własnego i otoczenia*¹.

Czy zdaniem Nawrockiego i Trzaskowskiego edukacja zdrowotna powinna być przedmiotem obowiązkowym?

Pytanie 4: Czy edukacja zdrowotna, w opracowanym aktualnie przez Ministerstwo Edukacji kształcie, powinna być obowiązkowym przedmiotem nauczania w szkołach? Proszę uzasadnić odpowiedź.

Źródła zawierają hiperłącza umożliwiające przejście do stron, z których pozyskano informacje na temat podejścia danego kandydata do analizowanej kwestii (Ctrl + kliknięcie).

¹ <https://www.gov.pl/web/edukacja/podstawy-programowe-do-predmiotow-edukacja-obywatelska-i-edukacja-zdrowotna-podpisane-przez-minister-edukacji>, [dostęp 14.04.2025]

Synteza najważniejszych wyników

NAWROCKI vs TRZASKOWSKI

Kandydaci, którzy zmierzają się w drugiej turze wyborów prezydenckich, po 29 kwietnia nie poruszali tematu edukacji zdrowotnej w szkołach. Ich stanowiska są jednak znane, w związku z odpowiedzią udzieloną w ramach Latarnika Wyborczego.

Zarówno Nawrocki, jak i Trzaskowski są przeciwni **obowiązkowemu** nauczaniu edukacji zdrowotnej w szkołach, jednak ich podejście do sprawy jest zróżnicowane. Nawrocki jest zdecydowanym przeciwnikiem, natomiast Trzaskowski popiera wprowadzenie edukacji zdrowotnej jako przedmiotu dobrowolnego.

KAROL NAWROCKI

- „ideologiczny wytwór”, którego celem jest seksualizacja dzieci.

RAFAŁ TRZASKOWSKI

- decyzję należy pozostawić rodzicom.

Dalsza część rozdziału prezentuje stanowiska kandydatów w zakresie edukacji zdrowotnej na podstawie ich programów wyborczych i partii oraz publicznych wypowiedzi (przy czym nie odnaleziono w dostępnych źródłach wypowiedzi Trzaskowskiego i Nawrockiego z okresu 30.04-18.05. stricte dotyczących tego tematu). Kryterium stanowiły przede wszystkim odpowiedzi komitetów wyborczych obu kandydatów udzielone w ramach Latarnika Wyborczego.

Analiza programów wyborczych i publicznych wypowiedzi kandydatów

KAROL NAWROCKI

PRZECIWNY

Publiczne działania i wypowiedzi Nawrockiego, wyraźnie wskazywały na sprzeciw wobec edukacji zdrowotnej w szkołach. Potwierdza to także odpowiedź komitetu Nawrockiego udzielona w ramach Latarnika Wyborczego (*nie zgadzam się*).

Nawrocki wziął udział w proteście przeciwko planom wprowadzenia edukacji zdrowotnej jako obowiązkowego przedmiotu szkolnego. Protest odbywał się na Placu Zamkowym w Warszawie pod hasłem: *Tak dla edukacji! Nie dla deprawacji!*. Nawrocki wraz z pozostałymi demonstrantami krytykowali m.in. seksualizację dzieci i ograniczenie praw rodziców. Nawrocki swoją obecność argumentował słowami:

- Jestem dzisiaj tutaj, ponieważ jestem rodzicem, ojcem trójki dzieci. Nie mogę zgodzić się, by w edukacji zdrowotnej ktoś narzucał moim dzieciom rzeczy, które odnoszą się do bardzo emocjonalnej, wewnętrznej strefy, jaką jest seksualizacja. Chciałbym mieć wpływ na wychowanie swoich dzieci.*¹

Karol Nawrocki

KOMENTARZ KOMITETU:

Nie, obecna ustawa o edukacji zdrowotnej to ideologiczny wytwór minister Nowackiej, którego celem jest wprowadzenie treści odnoszących się do seksualizacji dzieci.

Źródło: Latarnik Wyborczy. <https://latarnikwyborczy.pl/ankieta>.

¹<https://www.wprost.pl/polityka/11875605/karol-nawrocki-na-protescie-przeciwko-edukacji-zdrowotnej-nie-moge-sie-zgodzic.html>, [dostęp: 27.04.2025]

Analiza programów wyborczych i publicznych wypowiedzi kandydatów

RAFAŁ TRZASKOWSKI

PRZECIWNY

Trzaskowski kwestię edukacji zdrowotnej poruszał w mediach, gdzie opowiadał się za edukacją zdrowotną w jej obecnym kształcie, czyli jako przedmiotu dobrowolnego.

- *Ja uważam, że edukacja zdrowotna jest potrzebna, ale powinna być dobrowolna, tutaj zdanie powinno zostać pozostawione rodzicom. Myślę, że tak będzie lepiej dla nas wszystkich.*¹

Trzaskowski wskazał, że spotyka się z głosami sprzeciwu, więc ta dobrowolność jest pewnym kompromisem.

- *Jeśli słyszę mnóstwo głosów, że ludzie chcą, by o tym decydowali rodzice, to ok. Jest to pewien rodzaju kompromis.*²
- *Uważam, że również jest sensowna wiedza na temat podstawowych zasad biologii i naszego współżycia, natomiast jeśli rodzice mają o tym decydować, to ok. Jeśli uważają, że zrobią to lepiej w domu – dobrze.*³

Odpowiedź Trzaskowskiego dla Latarnika Wyborczego (*nie zgadzam się*) jest zgodna z jego wcześniejszymi wypowiedziami w mediach.

Trzaskowski podtrzymuje opinię, żeby decyzję o uczestnictwie dziecka w zajęciach pozostawić rodzicom.

Rafał Trzaskowski

KOMENTARZ KOMITETU:

Edukacja zdrowotna jest kluczowa, ale to rodzice powinni mieć decydujące słowo w tej kwestii. Jeśli chcą sami przekazywać wiedzę o zdrowiu i profilaktyce, państwo nie powinno im tego narzucać.

Źródło: Latarnik Wyborczy. <https://latarnikwyborczy.pl/ankieta>.

¹<https://www.polsatnews.pl/wiadomosc/2025-01-13/rafal-trzaskowski-zabral-glos-ws-edukacji-zdrowotnej-tak-bedzie-lepiej/>; [dostęp 27.04.2025]

²<https://pen-edu.pl/kandydaci-prezydent-2025-rafal-trzaskowski-o-edukacji/>; [dostęp 27.04.2025]

³<https://pen-edu.pl/kandydaci-prezydent-2025-rafal-trzaskowski-o-edukacji/>; [dostęp 27.04.2025]

Analiza opinii kandydatów z zakresu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży

Ochrona zdrowia psychicznego

Zgodnie z danymi Komendy Głównej Policji, pod koniec 2023 r. odnotowano o 150% więcej prób samobójczych wśród nastolatków niż w 2020 r. Dotychczasowe działania podejmowane przez rząd w zakresie poprawy sytuacji okazały się niewystarczające. Zdaniem NIK *niezbędna jest kontynuacja reformy psychiatrii dzieci i młodzieży oraz międzysektorowa współpraca, zwłaszcza pomiędzy środowiskami opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i oświaty*¹. Według badania EZOP II wśród najczęściej diagnozowanych zaburzeń zdrowia psychicznego wśród nastolatków możemy wymienić: zaburzenia lękowe i depresyjne, zaburzenia obsesyjno-kompulsywne, związane z nadużywaniem także substancji psychoaktywnych, a także zaburzenia odżywiania².

Czy zdaniem Nawrockiego i Trzaskowskiego obecne regulacje są wystarczające? Czy i co by zmienili?

Pytanie 5: Jak ocenia Pan obecny poziom finansowania ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży? Jakie zmiany w budżecie i samym systemie wsparcia oraz profilaktyki zaproponowałby Pan we współpracy z rządem?

Źródła zawierają hiperłącza umożliwiające przejście do stron, z których pozyskano informacje na temat podejścia danego kandydata do analizowanej kwestii (Ctrl + kliknięcie).

¹ <https://www.nik.gov.pl/najnowsze-informacje-o-wynikach-kontroli/psychiatria-dziecieca.html>, [dostęp 29.04.2025]

² <https://ezop.edu.pl/wyniki-badania/>, [dostęp 30.04.2025]

Synteza najważniejszych wyników

NAWROCKI vs TRZASKOWSKI

W publicznych źródłach można znaleźć ogólne poglądy kandydatów na kwestię opieki zdrowotnej, jednak nie są to bezpośrednie propozycje wsparcia zdrowia psychicznego najmłodszych. Temat ten nie jest też obecny w programach wyborczych zarówno Karola Nawrockiego, jak i Rafała Trzaskowskiego.

TRZASKOWSKI podczas majowych spotkań z mieszkańcami różnych części kraju zapowiedział jednak walkę z zapaścią w psychiatrii, a jako Prezydent Warszawy podejmował inicjatywy mające poprawić zdrowie psychiczne młodego pokolenia. Jego ówczesne podejście do ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży można określić jako synergię edukacji, rozwoju wsparcia i regulacji prawnych w zakresie ochrony cyfrowej.

Można też stwierdzić, że obaj kandydaci dostrzegają niewydolność systemu polskiej opieki zdrowotnej.

Analiza programów wyborczych i publicznych wypowiedzi kandydatów

KAROL NAWROCKI

BRAK KONKRETNÝCH PROPOZYCJI

W programie wyborczym Nawrockiego można znaleźć odniesienia do opieki zdrowotnej, które częściowo prezentują opinię kandydata w temacie. Nie są to jednak propozycje odnoszące się bezpośrednio do wsparcia systemu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. W punkcie *Dobrobyt* Nawrocki mówi stop chaosowi w ochronie zdrowia i zapowiada utworzenie *Centrum Obsługi Pacjenta*, który zarejestruje, zmieni termin wizyty, pomoże w znalezieniu lekarza, skróci kolejki.¹

W kontekście zdrowia psychicznego, warto przypomnieć, że Nawrocki jest:

- przeciwnikiem edukacji zdrowotnej;
- opowiada się za ograniczeniem dostępu do smartfonów w szkołach.

Dodatkowa analiza ukazuje nieco szersze podejście kandydata na kwestię polityki zdrowotnej, ale w dalszym ciągu nie są to propozycje dotyczące stricte poprawy kondycji psychicznej najmłodszych. Wypowiedzi Nawrockiego po 29 kwietnia, potwierdzają też jego wcześniejsze deklaracje.

Jedno z pytań, które zostało zadane kandydatom podczas debaty w telewizji Republika z 9 maja, dotyczyło przedstawienia propozycji działań w zakresie poprawy jakości systemu ochrony zdrowia. Nawrocki odpowiadając na pytanie skrytykował odbywającą się jego zdaniem prywatyzację służby zdrowia, i zgodnie z wcześniejszymi obietnicami wyborczymi, zapowiedział utworzenie Centrum Obsługi Pacjenta i zintegrowanego systemu nawigacji pacjenta zmniejszającego kolejki do lekarzy.² Nawrocki dostrzega problem, mówiąc (...) *tak źle jak teraz jeszcze nie było. Są potężne kolejki do lekarzy i nie wypłaca się środków finansowych za nadwykonania szpitalom.*³ Nawrocki zapowiadał dodatkowo, że będzie *prezydentem pacjentów*.⁴

¹ <https://karolnawrocki2025.pl/normalne-panstwo/>; [dostęp: 27.04.2025]

² <https://tvrepublika.pl/W-Telewizji-Republika/Debata-Republiki-2025-Relacja-na-zywo-Zapraszamy/188478>; [dostęp: 20.05.2025]

³ <https://tvrepublika.pl/W-Telewizji-Republika/Debata-Republiki-2025-Relacja-na-zywo-Zapraszamy/188478>; [dostęp: 20.05.2025]

⁴ <https://wszystkoconajwazniejsze.pl/pepites/programy-kandydatow-na-prezydenta-polski-rp-2025/>; [dostęp: 20.05.2025]

Analiza programów wyborczych i publicznych wypowiedzi kandydatów

RAFAŁ TRZASKOWSKI

PROPOZYCJE W KAMPANII WYBORCZEJ

Analiza publicznych działań i wypowiedzi Trzaskowskiego wskazuje na jego zaangażowanie w poprawę kondycji psychicznej dzieci i młodzieży.

W lipcu ubiegłego roku Trzaskowski, jako prezydent Warszawy podkreślał, że zdrowie psychiczne młodego pokolenia jest dla niego istotne.

- *Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży to bardzo ważna kwestia dla nas wszystkich. Szczególnie teraz, kiedy coraz więcej młodych osób mierzy się z kryzysem zdrowia psychicznego. Dlatego cieszę się, że już w lipcu, dzięki decyzji Rady m.st. Warszawy uruchomimy kolejny pakiet wsparcia. Warsztaty dla młodych, szkolenia dla kadry nauczycielskiej oraz spotkania dla rodziców i opiekunów wzmacniające umiejętności wychowawcze.¹*

W kontekście zdrowia psychicznego, warto przypomnieć, że Trzaskowski popiera edukację zdrowotną (udział dobrowolny). Negatywnego wpływu na kondycję psychiczną dzieci i młodzieży doszukuje się w świecie cyfrowym.

Całościowo, podejście Trzaskowskiego do ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży obejmuje edukację, rozwój wsparcia i regulacje prawne w zakresie ochrony cyfrowej.²

Trzaskowski w maju odbył szereg spotkań z mieszkańcami różnych części kraju. 15 maja w Szczecinie, wśród propozycji dla młodych zapowiedział walkę z zapaścią w obszarze psychiatrii. Podał przykład obecnej sytuacji w Warszawie, gdzie utworzono sieć poradni dla osób znajdujących się w kryzysie.³

¹ Kolejne wsparcie miasta na rzecz zdrowia psychicznego młodych; <https://www.niepelnosprawni.pl/zdrowie/8>; [dostęp 28.04.2025]

² <https://wszystkoconajwazniejsze.pl/pepites/rafal-trzaskowski-w-lesznie-program-wyborczy-2025/>; [dostęp 28.04.2025]

³ <https://24kurier.pl/aktualnosci/wiadomosci/trzaskowski-w-szczecinie-rafal-trzasnij-te-wybory/>; [dostęp 21.05.2025]

Analiza programów wyborczych i publicznych wypowiedzi kandydatów

RAFAŁ TRZASKOWSKI

Dzień później, w Skierniewicach wspomniał o dziesięciu postulatach wyborczych, z czego jednym jest lepszy dostęp do opieki zdrowotnej.¹ O złej sytuacji młodych w zakresie zdrowia psychicznego, Trzaskowski wspominał wcześniej w Nowym Mieście Lubawskim podczas spotkania z mieszkańcami 30 kwietnia, gdzie podkreślał, że jest to obszar, który wymaga interwencji.²

Analiza debaty prezydenckiej z 12 maja ukazuje nieco szersze podejście kandydata na kwestię polityki zdrowotnej, jednak brak w wypowiedziach Trzaskowskiego bezpośrednich propozycji w odniesieniu do poprawy kondycji psychicznej młodego pokolenia.

Podczas wspomnianej debaty Trzaskowski, w odpowiedzi na pytanie Sławomira Mentzena o wprowadzenie funduszu ubezpieczeń zdrowotnych, powiedział: *system ochrony zdrowia musi być publiczny, ale trzeba go reformować.*³

W trakcie tej samej debaty prezydenckiej, Mentzen ponownie zadał pytanie Trzaskowskiemu, odnosząc się do reformy ochrony zdrowia.

W odpowiedzi, Trzaskowski przedstawił swoje poglądy i proponowane rozwiązania.

- *Proponuję reformę ochrony zdrowia opartej na konkurencyjności. Czy podoba się panu ten pomysł? - Pan mówił o prywatyzacji ochrony zdrowia, która musi być publiczna. Trzeba ją reformować i pozyskiwać pieniądze z Unii Europejskiej. Ja to robię, ponieważ zarządzam 10 szpitalami, które nie są zadłużone.*⁴

¹ <https://opowiecie.info/rafal-trzaskowski-skierniewicach-damy-sie-podzielic-bialo-czerwona-zmiescimy-sie-wszyscy/>; [dostęp 21.05.2025]

² <https://www.infoilawa.pl/aktualnosci/item/78103-rafal-trzaskowski-w-nowym-miescie-lubawskim-poruszyl-temat-wyrownywania-szans-mieszkancow-mniejszych-miejscowosci-fotorelacja?> [dostęp 21.05.2025]

³ <https://tvn24.pl/polska/wybory-prezydenckie-2025-najwazniejsze-wydarzenia-i-relacja-na-zywo-12-maja-st8455882>; [dostęp 20.05.2025]

⁴ <https://wiadomosci.onet.pl/wybory/wybory-prezydenckie/debata-prezydencka-tvp-ruszylo-finalowe-starcie-kandydatow-zapis-relacji/n9vh2lm>; [dostęp 20.05.2025]

Analiza opinii kandydatów z zakresu aktywnego uczestnictwa dzieci i młodzieży w życiu społecznym i procesach decyzyjnych

Uczestnictwo w życiu społecznym

Zgodnie z rozporządzeniem Ministerstwa Edukacji Narodowej do nowej podstawy programowej, która wejdzie w życie 1 września br. zostanie włączony obowiązkowy przedmiot - edukacja obywatelska. Celem tych zajęć będzie *przygotowanie uczniów do świadomego i odpowiedzialnego zaangażowania obywatelskiego w społeczeństwie demokratycznym*¹. Jednak oprócz wiedzy teoretycznej, młodzi ludzie potrzebują też przestrzeni do realnych działań. Należy podkreślić, że uczestnictwo dzieci i młodzieży jest prawem dziecka, co wynika z zapisów Konwencji o Prawach Dziecka².

Jakie propozycje mają zatem Nawrocki i Trzaskowski w zakresie aktywizowania młodych i włączania ich w procesy decyzyjne?

Pytanie 6: Jakie działania należałoby zainicjować/wdrożyć, aby stworzyć dzieciom i młodzieży realną przestrzeń do aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym, w tym w procesach podejmowania decyzji, które ich dotyczą?

Źródła zawierają hiperłącza umożliwiające przejście do stron, z których pozyskano informacje na temat podejścia danego kandydata do analizowanej kwestii (Ctrl + kliknięcie).

¹ <https://www.gov.pl/web/edukacja/podstawy-programowe-do-predmiotow-edukacja-obywatelska-i-edukacja-zdrowotna-podpisane-przez-minister-edukacji>, [dostęp: 28.04.2025]

² <https://brpd.gov.pl/konwencja-o-prawach-dziecka/>, [dostęp: 28.04.2025]

Synteza najważniejszych wyników

NAWROCKI vs TRZASKOWSKI

Kandydaci nie przedstawili konkretnych propozycji odnośnie zwiększenia uczestnictwa dzieci i młodzieży w życiu społecznym. Jednak analiza ich działań i publicznych wypowiedzi pokazuje, iż do pewnego stopnia dostrzegają tę kwestię, przy czym należy zaznaczyć, iż wskazywane przez kandydatów formy angażowania młodych, stanowią jedne z wielu możliwości.

Podobieństwa:

- obaj kandydaci angażują młodych w kampanię wyborczą;
- nie promują silnie mechanizmów uczestnictwa młodych ludzi w życiu społecznym.

Ponadto..

KAROL NAWROCKI

- zapowiedział powołanie pełnomocnika ds. młodzieży;
- na swojej oficjalnej stronie zachęca do zaangażowania się w kampanię w ramach wolontariatu.

RAFAŁ TRZASKOWSKI

- inicjator i lider Campusu Polska Przyszłości;
- w ramach jednego z komponentów kampanii Trzaskowskiego - *Młodzi naprzód* - zaangażował działaczy młodzieżówki Młodzi Demokraci oraz wolontariuszy Campusu Polska Przyszłości.

Analiza programów wyborczych i publicznych wypowiedzi kandydatów

KAROL NAWROCKI

BRAK KONKRETNÝCH PROPOZYCJI

W publicznych źródłach można znaleźć poglądy Nawrockiego w kwestii uczestnictwa młodzieży w życiu społecznym.

Nawrocki uważa, że jest odpowiednim kandydatem dla młodych. Podczas spotkania w Zgierzu, zapowiedział, że będzie miał pełnomocnika ds. młodzieży, bo jak zwrócił uwagę - nie można rozmawiać o przyszłości młodych bez młodych.¹

Podczas spotkania w Ciechanowie, Nawrocki mówił: *Aby wygrać, musimy mieć program dla młodzieży*. Przedstawił wówczas osobę, która będzie koordynatorem współpracy z młodzieżą² dodając, że (...) *do tych dwóch rzeczy, czyli do analiz Rady do spraw Młodzieży przy panu prezydencie i analiz Pełnomocnika do spraw Młodzieży dołożymy wspólnie to, co najważniejsze. Czyli głos młodego pokolenia, dla którego budować będziemy silną, wolną, wielką, niepodległą Rzeczpospolitą*.³

Ponadto, kandydat na swojej oficjalnej stronie zachęca do zaangażowania się w kampanię w ramach wolontariatu *to oddolny i obywatelski ruch (...) Twój czas, energia i pasja mogą zmienić historię*.⁴

¹ <https://wiadomosci.onet.pl/wybory/wybory-prezydenckie/karol-nawrocki-w-zgierzu-przekonuje-ze-popiera-go-mlodziez/79n17hp>; [dostęp: 29.04.2025]

² <https://www.polsatnews.pl/wiadomosc/2025-01-28/trzaskowski-kontra-nawrocki-nowe-obietnice-kandydatow/>; [dostęp: 29.04.2025]

³ <https://300polityka.pl/live/2025/01/28/zebysmy-wygrali-musimy-miec-program-dla-mlodziezy-nawrocki-prezentuje-koordynatora-wspolpracy-z-mlodzieza/>; [dostęp: 29.04.2025]

⁴ <https://karolnawrocki2025.pl/zaangazuj-sie/>; [dostęp: 21.05.2025]

Analiza programów wyborczych i publicznych wypowiedzi kandydatów

RAFAŁ TRZASKOWSKI

BRAK KONKRETNÝCH PROPOZYCJI

Analiza publicznych działań i wypowiedzi Trzaskowskiego wskazuje na jego zaangażowanie w inicjatywy wspierające aktywność obywatelską młodzieży.

W 2021 r., Trzaskowski był inicjatorem pierwszego Campusu Polska Przyszłości. Od tego czasu - jako lider tego ruchu społecznego - jest aktywnie zaangażowany w promowanie wydarzenia. Stwierdził, że młodzi uczestnicy *realnie zmienili obraz polskiej polityki*.¹

Podczas ubiegłorocznej edycji, Trzaskowski mówił, że *inicjatywa przyczynia się do większego zainteresowania młodych ludzi polityką i sprawami społecznymi, co przekłada się na większą frekwencję w wyborach*.²

21 maja Trzaskowski ruszył z kolejnym etap kampanii prezydenckiej, gdzie w ramach inicjatywy *Młodzi naprzód* kandydat, przez najbliższe dwa tygodnie zamierza odwiedzać ośrodki akademickie. Podczas spotkań ze studentami będzie rozmawiał i zachęcał młodych wyborców do aktywności obywatelskiej.³

Akcja *Młodzi naprzód* jest jednym z komponentów kampanii Trzaskowskiego, w którą zaangażowani są najmłodszy posłowie Koalicji Obywatelskiej, działacze młodzieżówki Młodzi Demokraci oraz wolontariusze Campusu Polska Przyszłości, co stanowi formę aktywizacji młodych w sprawy, które ich dotyczą już teraz lub będą dotyczyć w przyszłości.

Młodzi Demokraci regularnie publikują posty na Facebooku, w których nawołują do udziału w wyborach, podejmują tematy społeczne, gospodarcze czy polityczne oraz organizują różnego rodzaju akcje społeczne, działając na rzecz wspólnych celów młodego pokolenia.⁴

¹ <https://www.pap.pl/aktualnosci/trzaskowski-campus-polska-przyszlosci-jest-otwarty-na-wszystkie-tematy>; [dostęp 29.04.2025]

² https://www.portalsamorzadowy.pl/polityka-i-spoleczenstwo/trzaskowski-campus-polska-przyszlosci-przyczynia-sie-do-wiekszego-zainteresowania-mlodych-ludzi-polityka,550886.html?mp=promo#google_vignette; [dostęp 29.04.2025]

³ <https://warszawa.tvp.pl/86825456/rafal-trzaskowski-walczy-o-poparcie-mlodych-zapowiada-debate-z-mentzenem>; [dostęp 29.04.2025]

⁴ https://www.facebook.com/MlodziDemokraci?locale=pl_PL; [dostęp 21.05.2025]

Save the Children

CHCESZ POZNAĆ PRZYSZŁOŚĆ?

**POSŁUCHAJ
NASZEGO GŁOSU!**

Save the Children